

Гене́за міжнародної правосуб'єктності України

В монографії досліджено основні етапи становлення міжнародної правосуб'єктності України до 1991 року — від праукраїнських додержавних утворень до проголошення незалежності України. Доведено, що на українських землях протягом тисячоліть існували державні утворення, які виступали суб'єктами міжнародного права і вели активну міжнародно-правову діяльність і які виступили попередниками сучасної України, обґрунтовуючи її історичне право на повну міжнародну правосуб'єктність у стосунках з усіма сусідами і міжнародним співтовариством в цілому.

В монографії досліджено багатий історичний матеріал, першоджерела, тексти договорів та інших правових і міжнародно-правових документів, що засвідчують безперервність, поступальність і спадковість формування міжнародної правосуб'єктності сучасної України.

Для студентів, бакалаврів, магістрів, аспірантів та для всіх, хто вивчає міжнародне право, його історію і генезу міжнародної правосуб'єктності України.

УДК 341(477)(09)
ББК 67.9(4Укр)412.1
3-15

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
25 травня 2014 року. Протокол № 11.*

*Рекомендовано до друку рішенням Президентської ради
Української асоціації міжнародного права
29 серпня 2014 року. Протокол № 12-р.*

Рецензенти :

- Буроменський Михайло Всеволодович**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, завідувач кафедри міжнародного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
- Василенко Володимир Андрійович**, доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного права і спеціальних правових наук Національного університету «Кієво-Могилянська академія»,
- Дмитрієв Анатолій Іванович**, д.ю.н., професор кафедри міжнародного права Українського державного університету фінансів і міжнародної торгівлі при Міністерстві фінансів України, Заслужений юрист України.

Задорожній О. В.

- 3-15 **Гене́за міжнародної правосуб'єктності України** : монографія / Задорожній Олександр Вікторович ; Укр. асоц. міжнар. права, Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, Каф. міжнар. права. — Київ : К.І.С., 2014. — 688 с. — (Бібліотека кафедри міжнародного права).

ISBN 978-617-684-096-1

В монографії досліджено основні етапи становлення міжнародної правосуб'єктності України до 1991 року — від праукраїнських додержавних утворень до проголошення незалежності України. Доведено, що на українських землях протягом тисячоліть існували державні утворення, які виступали суб'єктами міжнародного права і вели активну міжнародно-правову діяльність і які виступили попередниками сучасної України, обґрунтовуючи її історичне право на повну міжнародну правосуб'єктність у стосунках з усіма сусідами і міжнародним співтовариством в цілому. В монографії досліджено багатий історичний матеріал, першоджерела, тексти договорів та інших правових і міжнародно-правових документів, що засвідчують безперервність, поступальність і спадковість формування міжнародної правосуб'єктності сучасної України. Для студентів, бакалаврів, магістрів, аспірантів та для всіх, хто вивчає міжнародне право, його історію і гене́зу міжнародної правосуб'єктності України.

УДК 341(477)(09)
ББК 67.9(4Укр)412.1

ISBN 978-617-684-096-1

© Задорожній О., 2014

ЗМІСТ

Вступ	8
Розділ I. МІЖНАРОДНА ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ДОДЕРЖАВНИХ УТВОРЕНЬ	25
1.1. Витоки інституту міжнародної правосуб'єктності та українські додержавні й державні утворення	27
1.2. Антський союз племен	40
1.3. Племінні союзи у період до заснування Київської Русі	66
1.4. Підсумки розділу I.	83
Розділ II. КИЇВСЬКА РУСЬ ЯК ДЕРЖАВА ТА СУБ'ЄКТ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ДОБИ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ	87
2.1. Передумови формування стародавньої української державності та її особливості	95
2.2. Міжнародно-правове становище Київської Русі у середньовічній Європі	112
2.3. Процеси дезінтеграції та занепаду державності Київської Русі	135
2.4. Підсумки розділу II	146
Розділ III. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА СУБ'ЄКТНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ УТВОРЕНЬ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ПІСЛЯ РОЗПАДУ КИЇВСЬКОЇ РУСІ	149
3.1. Галицько-Волинське князівство	152

- 3.2. Велике князівство Литовське як литовсько-руська держава епохи Середньовіччя. 184
- 3.2. Підсумки розділу III 209

Розділ IV. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС

- КОЗАЦЬКОЇ УКРАЇНИ** 213
- 4.1. Правовий та міжнародно-правовий статус козаччини XVI – першої половини XVII століття. 217
- 4.2. Полівасалітет — форма міжнародно-правового статусу Війська Запорозького як державного утворення часів гетьманства Богдана Хмельницького. 230
- 4.3. Трансформація міжнародно-правового статусу Гетьманщини: від «Березневих статей» до Гадяцького договору 249
- 4.4. Підсумки розділу IV 267

Розділ V. ПРАВОВИЙ СТАТУС УКРАЇНИ У СКЛАДІ

- РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ** 271
- 5.1. Особливості юридичного положення українських земель у період феодальної політико-правової формації ... 288
- 5.2. Юридичні аспекти трансформаційних процесів на території України у період розвитку капіталізму 318
- 5.3. Підсумки розділу V 347

Розділ VI. УКРАЇНА У ДОБУ НОВІТНЬОЇ

- ДЕРЖАВНОСТІ 1917–1920 РОКІВ. ПРАВОТВОРЧА ТА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ, ГЕТЬМАНАТУ ТА ДИРЕКТОРІЇ** ... 355
- 6.1. Україна у період Центральної Ради: особливості державотворення і міжнародних правовідносин 368
- 6.2. Розвиток державності та міжнародно-правовий статус Гетьманату Павла Скоропадського 398
- 6.3. Українська Народна Республіка часів Директорії 423
- 6.4. Підсумки розділу VI 447

Розділ VII. ДЕРЖАВНІСТЬ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ	457
7.1. Процеси державотворення та трансформації правового і міжнародно-правового статусу Радянської України у період до завершення Другої світової війни.....	470
7.2. Українська Радянська Соціалістична Республіка у 1945–1991 роках: від засновництва Організації Об'єднаних Націй до відновлення національного суверенітету.....	554
7.3. Підсумки розділу VII.....	614
ПІСЛЯМОВА	627
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	637
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	669
ПОКАЖЧИК МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ	683

Книги, які можуть вас зацікавити

Міжнародне право в міждержавних відносинах України і Російської Федерації 1991-2014

Российская доктрина международного права после аннексии Крыма

Від теорії міжнародного права до практики захисту прав людини

Оправдать любой ценой. Агрессивная война Российской Федерации против Украины и трансформация российского видения международного права

Перейти до галузі права
Міжнародне право

[Перейти на сайт](#) →